

Brusel 15. prosince 2020
(OR. en)

14064/20

HYBRID 47	EDUC 444
DISINFO 48	AUDIO 63
AG 70	DIGIT 153
PE 106	INF 223
DATAPROTECT 152	COSI 251
JAI 1112	CSDP/PSDC 643
CYBER 279	COPS 480
JAIEX 120	POLMIL 199
FREMP 147	IPCR 50
RELEX 1010	PROCIV 97
CULT 89	CSC 362

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13626/20
Předmět:	Závěry Rady o posílení odolnosti a boji proti hybridním hrozbám, včetně dezinformací, v souvislosti s pandemií COVID-19

Delegace naleznou v příloze výše uvedené závěry Rady, které Rada schválila písemným postupem dne 15. prosince 2020.

**Návrh závěrů Rady o posílení odolnosti a boji proti hybridním hrozbám, včetně dezinformací,
v souvislosti s pandemií COVID-19**

1. Rada připomíná příslušné závěry Evropské rady¹ a Rady² a uznává, že v kontextu pandemie COVID-19 se zřetelně projevuje, nakolik je zapotřebí zintenzivnit úsilí a pokračovat v iniciativách na ochranu Evropské unie, jejích členských států a jejich společností a orgánů EU před hybridními hrozbami a jejich škodlivými účinky. Aniž je dotčena výlučná odpovědnost členských států v otázkách národní bezpečnosti, Rada konstatuje, že:
 - hybridní hrozby představují rostoucí výzvu pro bezpečnost, stabilitu a společné hodnoty a zásady EU;
 - cílem nepřátelských státních i nestátních aktérů je nasadit a využívat nekonvenční nástroje s cílem narušit, oslabit nebo delegitimizovat demokratické státy a demokratické instituce, vměšovat se do volebních procesů, rozdělovat obyvatelstvo nebo obecně rozšiřovat svůj skrytý vliv;
 - nové technologie a krize, jako je probíhající pandemie, nabízejí nepřátelským aktérům příležitost, aby své vměšování rozšířili, což kromě krize samotné představuje pro členské státy a orgány EU další výzvu.
2. Naše demokratické společnosti a instituce musíme před[...] hybridními hrozbami ze strany nepřátelských státních i nestátních aktérů chránit. Řešení těchto hrozeb, včetně nepřátelských činností v kyberprostoru, dezinformací a hrozeb pro hospodářskou bezpečnost, vyžaduje komplexní přístup a dobře fungující spolupráci a koordinaci.

¹ Zejména závěry Evropské rady z června 2019, března 2019, prosince 2018, října 2018, června 2018, března 2018, června 2015 a března 2015.

² Zejména závěry obsažené v dokumentech ST 14972/19, ST 10048/19, ST 6573/1/19 REV1, ST 10255/19, ST 12836/19 a ST 7928/16.

Na úrovni EU by měl takový přístup zahrnovat schopnost autonomní analýzy, posílené technologické kapacity a prioritní důraz na finanční i lidské zdroje a jejich přerozdělení. Rada uznává pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění společného rámce pro boj proti hybridním hrozbám a společného sdělení o zvýšení odolnosti a posílení schopností k řešení hybridních hrozeb, jakož i akčního plánu proti dezinformacím, společného sdělení o dezinformacích souvisejících s onemocněním COVID-19 a balíčku nazvaného „Zabezpečení svobodného a spravedlivého průběhu voleb do Evropského parlamentu“, v souladu s příslušnými závěry Rady a Evropské rady. Rada vyzývá všechny zúčastněné strany, aby dále zvýšily své úsilí a podpořily provádění cílů stanovených ve výše uvedených dokumentech.

3. Rada uznává, že v důsledku pandemie COVID-19 jsou EU a její členské státy vůči hybridním hrozbám zranitelnější, mimo jiné s ohledem na intenzivnější šíření dezinformací a manipulativní vměšování. Tyto pokusy jsou stále rafinovanější a jejich rozsah se zvětšuje. Rada konstatuje, že přístup EU k řešení problematiky dezinformací je multidisciplinární a zahrnuje velký počet zúčastněných stran. Rada vyzývá Komisi a vysokého představitele, aby:
 - dále posílili reakce na úrovni EU s přihlédnutím k hospodářským a společenským škodám, jakož i možným škodám na veřejném zdraví, způsobeným dezinformacemi a zneužíváním nově vznikajících technologií, mimo jiné umělé inteligence;
 - vypracovali holistický, systematický a proaktivní přístup k řešení těchto jevů, zejména s vědomím, že v kontextu hybridních hrozeb představuje zahraniční vměšování meziodvětvovou výzvu, což by se mělo odrazit v úsilí EU a členských států věnovaném jeho řešení, od preventivních opatření, odhalování, kvalifikace a identifikace zdroje až po odpovídající a účinné politické reakce, které by díky zvyšování společenské odolnosti, ochraně integrity veřejné diskuse a dalším prostředkům mohly nepřátelským zahraničním státním i nestátním aktérům ztížit jejich činnost.

Rada zdůrazňuje, že za tímto účelem je důležité přidělit příslušným orgánům EU dostatečné zdroje, a naléhavě vyzývá Komisi a vysokého představitele, aby společně s členskými státy nadále posilovali pracovní skupiny oddělení ESVC pro strategickou komunikaci a rozvíjeli systém včasného varování s cílem vytvořit pro členské státy a orgány EU komplexní platformu. Kromě toho pak Rada v souladu se svými závěry z prosince 2019 vyzývá vysokého představitele, aby posoudil potřeby a možnosti, pokud jde o vyvážené posílení činností v oblasti strategické komunikace ve všech dalších zeměpisných oblastech, a aby zohlednil nově vznikající hybridní aktéry, kteří vyvíjejí činnosti, jejichž cílem je ohrožit bezpečnost EU nebo jejich členských států, při zachování kapacit nezbytných pro plnění stávajících úkolů v oblasti strategické komunikace.

4. Rada vítá posouzení provádění a účinnosti kodexu zásad boje proti dezinformacím³. Oceňuje dosažený pokrok a zdůrazňuje, že je důležité řešit nedostatky kodexu, které byly v posouzení zjištěny. Domnívá se, že další postup v rámci boje proti dezinformacím na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU by mohl zahrnovat řadu přístupů, včetně možnosti (společného) regulačního rámce a prostředků nezbytných pro nezávislý audit ze strany regulačních orgánů i občanské společnosti, zejména pokud jde o přístup k údajům. Na základě těchto skutečností Rada vyzývá Komisi, aby vypracovala a provedla další požadavky na transparentnost pro online platformy. Cílem těchto požadavků by bylo podporovat dobře fungující digitální veřejnou sféru a větší odpovědnost a transparentnost při řešení dezinformací. Tato opatření by měla vycházet ze zásady přednosti základních práv, zejména svobody projevu, jakož i demokratické veřejné diskuse. Rada vítá zahájení činnosti Evropské observatoře digitálních médií, k němuž došlo v červnu 2020, a zdůrazňuje, že je zapotřebí dalších opatření na podporu mediální a digitální gramotnosti všech věkových skupin a že je třeba zaručit pluralitu a nezávislost médií a ověřování faktů s cílem vybavit naše společnosti prostředky pro boj proti dezinformacím a dalším rizikům, která nové technologie vytvářejí a umocňují.

³ Posouzení kodexu zásad boje proti dezinformacím – výsledky a oblasti pro další zlepšení, 10. září 2020.

5. Rada bere na vědomí Evropský akční plán pro demokracii vypracovaný Komisí, nadcházejících měsících pozorně posoudí jeho obsah a k této otázce se vrátí.
6. Řešení hybridních hrozeb vyžaduje komplexní informovanost o situaci (včetně schopnosti odhalovat, identifikovat a analyzovat tyto hrozby i jejich zdroj), zvyšování odolnosti a opatření k boji proti těmto hrozbám. V této souvislosti budou nezbytná opatření na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni ve spolupráci s partnery, včetně soukromého sektoru a vlastníků a provozovatelů kritické infrastruktury a služeb.

Rada bere na vědomí společnou Komise a Evropského střediska pro boj proti hybridním hrozbám s názvem „Koncepční model hybridních hrozeb“⁴. Uznává, že konceptualizace hybridních hrozeb a související terminologie jsou důležité pro účely jejich identifikace s cílem zlepšit soudržnost mezi evropskými a vnitrostátními opatřeními, a tím zvýšit odolnost a zefektivnit a racionalizovat boj proti hybridním hrozbám. Rada vyzývá Komisi a vysokého představitele, aby pokračovali ve své práci a koncepční model dále rozvíjeli na základě iniciativy Strategic Compass (strategické směřování) a v souladu s aktualizací opatření č. 1 společného rámce z roku 2016, a to s cílem učinit z něj s podporou případových studií rámec pro reakce, opatření pro zvyšování odolnosti a související ukazatele odolnosti.

Tento model by mohl být dále považován za orientační nástroj pro rozvoj budoucích iniciativ týkajících se hybridních hrozeb na evropské úrovni a členské státy by jej mohly zohlednit při vytváření svých vnitrostátních struktur a iniciativ. Tato práce by rovněž mohla přispět k analýze komplexních a koordinovaných reakcí na hybridní opatření, podle potřeby na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, s přihlédnutím k celé možné škále nástrojů.

⁴ Giannopoulos, G., Smith, H., Theocharidou, M., *The Landscape of Hybrid Threats: A conceptual model* (Koncepční model hybridních hrozeb), Evropská komise, Ispra, 2020, PUBSY č. 117280.

7. Rada bere na vědomí strategii EU pro bezpečnostní unii z roku 2020, kterou vypracovala Komise a která počítá s vypracováním nového, proaktivnějšího přístupu k boji proti hybridním hrozbám. Rada bere na vědomí pokračující úsilí směřující k vytvoření vyhrazené internetové platformy, na níž budou členské státy moci konzultovat nástroje a opatření, které jsou pro boj proti hybridním hrozbám k dispozici na úrovni EU. Rada souhlasí, že hledisko hybridních hrozeb je zapotřebí důsledně začleňovat do tvorby politik, přičemž dále zdůrazňuje, že je třeba na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU uplatňovat přístupy zahrnující celou státní správu a celou společnost. S ohledem na výše uvedené skutečnosti Rada vyzývá Komisi a vysokého představitele, aby se aktivně účastnili řešení celoevropských slabých míst, včetně bezpečnosti a odolnosti dodavatelských řetězců v rámci hospodářské bezpečnosti, a aby předložili iniciativy pro zvýšení odolnosti a zlepšení reakcí s náležitým ohledem na vznikající technologie.
8. Rada připomíná, že v rámci iniciativy Strategic Compass (strategické směřování) budou na základě analýzy hrozeb a dalších možných tematických vstupů vymezeny politické směry a specifické cíle v oblasti bezpečnosti a obrany, mimo jiné pokud jde o posílení odolnosti a boj proti hybridním hrozbám.
9. Rada bere na vědomí skutečnost, že strategie bezpečnostní unie EU uznává středisko pro hybridní hrozby působící v rámci Zpravodajského a informačního centra EU (INTCEN) jako ústřední bod pro posuzování hybridních hrozeb. Rada vyzývá vysokého představitele, aby společně s Komisí připravil iniciativy týkající se způsobů, jimiž by středisko pro hybridní hrozby mohlo v rámci svého mandátu přispět ke zjednodušení informačních toků, zlepšení kapacity EU v oblasti autonomní analýzy a zvýšení informovanosti o situaci ve všech oblastech souvisejících s hybridními hrozbami. Mimo jiné se jedná o dobrovolné podněty ze strany členských států a podněty ze strany orgánů, institucí a jiných subjektů EU, které se zabývají hybridními hrozbami. Rada opětovně potvrzuje svůj postoj⁵ k dalšímu posílení činnosti střediska pro hybridní hrozby a vyzývá k tomu, aby mu byly poskytnuty další lidské zdroje a finanční prostředky, aniž jsou dotčeny potřeby v jiných oblastech činnosti INCEN.

⁵ Závěry Rady o dalším úsilí za účelem posílení odolnosti a boje proti hybridním hrozbám (dokument ST 14972/19).

Dále vyzývá k rozvoji schopnosti analýzy hybridních trendů zaměřené na budoucnost s cílem analyzovat hybridní hrozby se silným zaměřením na stávající hrozby, přičemž je třeba zohlednit nově se objevující hybridní aktéry a jejich nepřátelské činnosti, včetně činností zaměřených na kritickou infrastrukturu a využívajících nové technologie.

10. Ve spojitosti s každou probíhající krizí se zřetelně ukazuje, že je nezbytně zapotřebí bezpečných a odolných informačních infrastruktur mezi evropskými orgány, institucemi a jinými subjekty i v jejich rámci, včetně zabezpečené komunikace pro členské státy v rámci Rady a rychlé elektronické výměny utajovaných informací. Rada vyzývá orgány, instituce a jiné subjekty EU, aby dále posilovaly svou bezpečnost a odolnost. V souladu s předchozími závěry Rady a v souladu s mandátem uděleným Evropskou radou v červnu 2019 je Rada důrazně vybízí, aby spolupracovaly na dalším posilování své bezpečnostní kultury a ochrany zaměstnanců EU, informací, komunikačních sítí a rozhodovacích procesů, přičemž členské státy budou orgány, instituce a jiné subjekty EU v jejich úsilí podporovat.
11. Kromě zvyšování odolnosti, které zůstává jedním z nejdůležitějších úkolů a je ústředním prvkem evropského úsilí v boji proti hybridním hrozbám, představují další účinný evropský nástroj diplomatická angažovanost a diplomatická opatření. Rada v nadcházejících měsících dále posoudí možné reakce v oblasti hybridních hrozeb, které mohou zahrnovat preventivní opatření, jakož i ztížení činnosti nepřátelských státních i nestátních subjektů.
12. Rada konstatuje, že klíčovým prvkem hybridních hrozeb jsou často nepřátelské činnosti v kyberprostoru, a uznává, že pokračující provádění souboru nástrojů EU pro diplomacii v oblasti kybernetiky představuje důležitý krok k předcházení nepřátelským činnostem v kyberprostoru, odrazování od nich a reakci na ně, včetně těch nepřátelských činností v kyberprostoru, které jsou součástí hybridní kampaně.

13. Rada zdůrazňuje, že je třeba pomoci zemím sousedství EU a západního Balkánu⁶ při budování odolnosti vůči dezinformacím a zahraničnímu vměšování.
14. Rada zdůrazňuje, že v příslušných případech je zapotřebí spolupracovat s podobně smýšlejícími partnery, kteří sdílejí evropské hodnoty a zásady, s cílem dále rozvíjet účinná opatření reagující na zahraniční vměšování a dezinformace.
15. Rada rovněž zdůrazňuje význam účinného provádění dvou společných prohlášení o spolupráci mezi EU a NATO a společného souboru návrhů, při plném dodržování zásad transparentnosti, reciprocity, inkluzivnosti a rozhodovací samostatnosti a postupů obou organizací, a v tomto kontextu opětovně upozorňuje na potřebu posílené, vzájemně podporující a prospěšné spolupráce, mimo jiné v oblasti boje proti hybridním hrozbám a dezinformacím. Rada vyzývá k urychlenému potvrzení a provedení plánu PACE na období 2022–2023 a v této souvislosti opětovně upozorňuje na potřebu ambicióznějšího přístupu s cílem posílit odolnost, jakož i součinnost mezi oběma organizacemi, což je další krok k jejich užší interakci v reálných krizových situacích. Vítá rovněž cenné přispění Evropského střediska pro boj proti hybridním hrozbám v Helsinkách a podporuje jeho spolupráci s příslušnými středisky excelence NATO.
16. Rada rovněž zdůrazňuje, že je důležité, aby mise a operace SBOP v souladu se svými mandáty nadále přispívaly k boji proti hybridním hrozbám včetně dezinformací, a zdůrazňuje význam pokračujících jednání o otázce, jak by mise a operace SBOP mohly řešit hybridní hrozby, mimo jiné posílením vlastní odolnosti a případně poskytováním podpory hostitelským státům v této oblasti.

⁶ Záhřebské prohlášení ze dne 6. května 2020:
<https://www.consilium.europa.eu/media/43776/zagreb-declaration-en-06052020.pdf>